

Kliimaministri määruse „Majandus- ja taristuministri 28. novembri 2022. a määruse nr 98 „Toetuse andmise tingimused ja kord tööstusaladel taastuvelektri tootmiseseadmete kasutuselevõtu hoogustamiseks“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõukohase määrusega muudetakse toetuse taotlemise tingimusi järgmiselt:

- 1) täpsustatakse tööstusala ja tööstusala lähedal asuva ala mõisteid;
- 2) langetatakse minimaalse liitumisvõimsuse mahtu, millele toetust antakse, 45 kW-le;
- 3) täpsustatakse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamist;
- 4) lisatakse võimalus taotleda toetust Ukraina riigiabi ajutise raamistiku alusel.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu ja seletuskirja valmistasid ette Kliimaministeerium (edaspidi KliM) ning Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK). Eelnõu ja seletuskirja koostasid KliM-i energiaturgude ekspert Tauno Hilimon (tauno.hilimon@kliimaministeerium.ee, 625 6476) ja KIK-i projektikoordinaator Kätlyn Kangur (katlyn.kangur@kik.ee, 5880 0228). Eelnõu õigusekspertiisi tegi KliM-i õigusosakonna õigusnõunik Anna-Liisa Kotsjuba (anna-liisa.kotsjuba@kliimaministeerium.ee, 625 8998). Keeletoimetaja oli Justiitsministeeriumi keeetoimetaja Aili Sandre (aili.sandre@just.ee).

1.3. Märkused

Eelnõukohase määrusega muudetakse majandus- ja taristuministri 28. novembri 2022. a määruse nr 98 „Toetuse andmise tingimused ja kord tööstusaladel taastuvelektri tootmiseseadmete kasutuselevõtu hoogustamiseks“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 17.08.2023, 2 (edaspidi *määrus nr 98*).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse pealkirja, et see oleks kooskõlas määruse sisuga. Muudatus tagab meetme eesmärgist ja toetavatest tegevustest parema arusaama potentsiaalsele toetuse taotlejale.

Eelnõu punktiga 2 lisatakse § 1 lõikes 1 investeeringu number 4.6. Kuna määruse nime muudetakse, aitab see selgemini seostada määrust vastava taastekava investeeringuga.

Eelnõu punktiga 3 viiakse § 1 lõikes 2 vähese tähtsusega abi andmine kooskõlla 1. jaanuaril 2024. a jõustunud Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 2023/2831.

Eelnõu punktidega 4 ja 5 lisatakse võimalus taotleda toetust Ukraina kriisiabi ajutise raamistiku alusel. Abi andmise aluseks on Venemaa agressioonist Ukrainas tulenev negatiivne mõju ettevõtjale. Toetuse andmiseks on saadud riigiabi luba Euroopa Komisjonilt.

Eelnõu punktis 5 asendatakse § 1 lõikes 4 number „5“ numbriga „6“, kuna 1.07.2023 kehtima hakanud üldise grupierandi määruse (Euroopa Komisjoni määrus (EL) 651/2014) versiooni kohaselt lisati nimetatud määruse artiklisse 1 uus lõige 6, mis kehtib keskkonnakaitseabi (sh artikli 48) kohta.

Eelnõu punktidega 6 ja 7 asendatakse § 2 lõigetes 1 ja 2 terminid „tööstusalaga piirnevatel aladel“ ja „sellega piirneval alal terminitega „tööstusala läheduses paiknevatel aladel“ ja selle läheduses paiknevatel aladel, millega viiakse terminid kooskõlla eelnõu punktiga 8.

Eelnõu punktiga 8 muudetakse § 3 punktide 10 ja 11 termineid „tööstusala“ ja „tööstusalaga piirnev ala“. Muudatuse eesmärk on teha terminite sõnastus selgemaks. Kehtivate terminite alusel ei ole võimalik kindlalt tagada, et investering tehakse tööstusalal, kuna maa kasutamise sihtotstarve ei taga maa kasutamist tööstusalana. Eesti seadustes ei ole mõiste „tööstusala“ defineeritud, samuti ei ole see mõiste tööstusalade planeeringutes piiritletud ega kuigi levinud, mistõttu tööstusalade mõistet määruses täpsustatakse. Täpsustatud määratluse kohaselt loetakse tööstusalaks ala, mis on tootmismaa või äri- ja tootmismaa ja kuhu on koondunud vähemalt kaks tööstusettevõtet või tootmistegevust.

Tööstusalaga piirneva ala mõiste on seevastu liigselt piiritlev. Taastuvelektri tootmiseseadmed, näiteks päikesepaneelid, paigutatakse tihtilugu tööstusalast kaugemale kui külgnevale kinnistule. Külgnev kinnistu võetakse pigem kasutusele lisanduva tööstuse tootmistegevuse jaoks. Optimaalse ruumikasutuse vaatest ei ole taastuvelektri tootmiseseadmeid mõistlik tööstusettevõtetega samale kinnistule või vahetult läheduses asuvatele kinnistutele rajada. Tööstusalast 6 km raadiuses paiknemine suurendab jätkuvalt atraktiivsust keskkonnateadliku investori silmis ning muudab elektrisüsteemi tõhusamaks. Võimalikul taotlejal on uuendatud definitsiooni kohaselt võimalik paigaldada taastuvelektri tootmiseseade kuni 6 km kaugusele tööstusalast, kuid eeldusel, et tootmiseseade on otseliiniga või elektrivõrgu kaudu ühendatud tööstusalaga, et seeläbi tagada suurem tootmisest saadav kasu tööstusaladel asuvatele ettevõtetele. Vahemaa 6 km on valitud lähtuvalt maksimaalsest tõenäolisest otseliini pikkusest. Pole tõenäoline, et pikema otseliini rajamine kui 6 km on majanduslikult tasuv.

Eelnõu punktiga 9 muudetakse § 4 lõike 2 sõnastust ja jäetakse välja viide „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte täitmise hinnangule ning kliimahaavatavuse analüüsi juhendile, kuna määruse nr 98 § 6 lõike 7 täitmisel on need nõuded tagatud ja eraldi hindamist ei ole vaja koostada. Nõuete täitmist kinnitab toetusesaaja eraldi.

Eelnõu punktiga 10 asendatakse § 6 lõikes 2 sõnad „tööstusalaga piirneval alal“ sõnadega „tööstusala läheduses paikneval alal“. Terminid viiakse kooskõlla eelnõu punktiga 8.

Eelnõu punktiga 11 tunnistatakse kehtetuks § 6 lõiked 4, 8 ja 9, § 11 lõike 4 punktid 4 ja 9 ja lõige 5, § 20 lõige 5 ja 6 ja § 21 lg 2.

Paragrahvi 6 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks. Välja jäetakse nõue, mille kohaselt tuli tagada, et tootmiseseade ühendatakse jaotus- ja põhivõrguga viie aasta jooksul projektile lõppmakse tegemisest arvates ja keeld tulla taotlema tootmiseseadmega mis on juba tootmist alustanud. Muudatus on vajalik, et muuta meede toetuse taotlejate jaoks atraktiivsemaks ning vähendada kontrollijate töökoormust. Lähtudes asjaoludest, et määruse nr 98 § 6 lõike 3 kohaselt peab projekti tulemuse saavutamiseks olema taastuvelektri tootmiseseadme jaotus- või põhivõrguga ühendamiseks vajalikud jaotus- ja põhivõrgu ehitustööd nõuetekohaselt tehtud, elektrituruseaduse § 871 lõige 4 sätestab tähtajad tootmise alustamiseks, sama paragrahvi lõike 5 kohaselt ei tohi liitumistaotluses nimetatud elektrienergia tootmise tehnoloogiat muuta

ning Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi taaste- ja vastupidavuskava määrus) § 2 lõige 61 sätestab kestvusnõude, mille kohaselt tuleb lõppsaajal tagada investeringuga rajatu eesmärgipärane kasutus kuni 31. detsemberini 2026. a, ei ole nimetatud nõude seadmine otstarbekas. Keeld tulla taotlema toetust tootmiseseadmega, mis on juba tootmist alustanud pole põhjendatud, kuna see tootmiseseade ei saa olla alustanud tootmist jaotus- ja põhivõrku, kuna ühendus jaotus- ja põhivõrguga pole välja ehitatud. Jaotus- ja põhivõrku saab tootmiseseade olla elektrit tootnud vaid juhul kui olemasolevat seadme ja liitumispunkti võimsust suurendatakse nõutud mahus (vähemalt 45 kW). Sellisel juhul saab tootmiseseadme liitumispunkti võimsuse suurendamiseks toetust käesolevast meetmest küsida. Sätte kehtetukstunnistamisel vastuolu riigiabi ergutava mõju nõuetega puudub (üldise grupierandi määruse artikkel 6). Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Töö alustamine tähendab projekti suhtes mistahes siduva lepingu sõlmimist. Käesoleva määruse raames on toetatavaks tegevuseks võrguühenduse välja ehitamine ja tootmiseseadmete rajamist ei toetata.

Paragrahvi 6 lõiked 8 ja 9 tunnistatakse kehtetuks, kuna neis nimetatud nõuded sisalduvad punktis 13.

Paragrahvi 11 lõike 4 punktid 4 ja 9 tunnistatakse kehtetuks, kuna neis esitatud nõuded on sätestatud eelnõu teistes punktides. Toetuse saaja esitab kasvuhoonegaaside heite arvutuse. „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte täitmine tagatakse Euroopa Komisjoni välistusnimekirja alusel, mis on loetletud määruse nr 98 § 6 lg 7 punktides 1–6 .

Paragrahv 11 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks, kuna eelnõu muudatuste kohaselt ei nõuta enam eraldi „ei kahjusta oluliselt“ hinnangut. Lähtutakse Nõukogu rakendusotsuse lisas toodud tingimustest, mis on seatud "ei kahjusta oluliselt" põhimõttele vastavuse kohta ning mis on toodud määruse § 6 lg 7, ei ole vajadust täiendavalt taotlejalt nõuda "ei kahjusta oluliselt" hindamist. See tähendab, et taotleja ei vii läbi eraldi hindamist, vaid kinnitab et ta projekti tegevusi ellu viies järgib "ei kahjusta oluliselt" põhimõtet.

Paragrahv 20 lõiked 5 ja 6 tunnistatakse kehtetuks. Eelnõu punktidega viiakse kestvusnõue kooskõlla taaste- ja vastupidavuskava määruse § 2 lõikega 6¹. Projekti tegevused lõpevad ja eesmärgid on saavutatud, kui taastuvelektritootmiseseadme jaotus- või põhivõrguga ühendamiseks vajalikud jaotus- ja põhivõrgu ehitustööd on nõuetekohaselt tehtud ja liitumisleping sõlmitud. Lisaks on elektrituruseaduse § 871 lõikes 4 sätestatud tähtajad tootmise alustamiseks ning taaste- ja vastupidavuskava määruse § 2 lõike 6¹ kohase kestvusnõude tähtaeg on 31. detsember 2026. a. Arvestades asjaolu, et liidestamine võib toimuda hiljem kui 31. detsember 2026. a, on määruse § 20 lõigete 5 ja 6 puhul tegemist piiravate ja ebavajalike nõuetega.

Paragrahv 21 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks, mis võimaldab toetust taotleda rohkematel ettevõtetel, kui projektile kohalduvad abiandmise reeglid seda lubavad. Riigiabi tingimused on sätestatud Majandus- ja taristuministri määruses nr 98 § 8 lõikes 5.

Eelnõu punktiga 12 langetatakse § 6 lõikes 5 toetuse taotlemiseks vajalikku minimaalset liitumisvõimsuse piirmäära. Liitumisvõimsuse piirmäära langetamise eesmärk on võimaldada Võru ja Ida-Virumaa päikesejaamade ehitajatel tulla meetmest lihtsamal viisil toetust taotlema. Praegu tuleb mainitud maakondades alates 50 kW võimsusega päikesepaneelide ehitamiseks

küsida kooskõlastust Kaitseministeeriumilt, kuid turuosalistel ei ole alati võimalik sellist kooskõlastust päikesepaneelide paigaldamiseks saada.

Eelnõu punktiga 13 täpsustakse § 6 lõike 7 sõnastust ja lisatakse viide „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttele. Põhimõte on tagatud määruse nr 98 § 6 lg 7 punktidega 1-6.

Eelnõu punktiga 14 kehtestatakse tingimus § 8 lõikes 1, millega täpsustatakse, et taotluse rahuldamise otsus ei saa olla hilisem kui 30. juuni 2024.

Eelnõu punktiga 15 lisatakse § 9 lõige 2¹, millega täpsustatakse, et vähese tähtsusega abi ja Ukraina riigiabi ajutise raamistiku alusel antava riigiabi korral on toetuse maksimaalne osakaal projekti toetatavatest kuludest kuni 100 protsenti. Toetuse suuruse arvutamisel vähese tähtsusega abi taotlemisel arvestatakse ettevõtte vähese tähtsusega abi jääki.

Eelnõu punktiga 16 täpsustatakse § 9 lõike 4 sõnastust ja lisatakse selgitus, et arvestus kohaldub Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 Euroopa Liidu aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78, edaspidi ka *üldine grupierandi määrus*) artikli 48 alusel saadavale riigiabile.

Eelnõu punktiga 17 lisatakse §-le 10 uus lõige 1¹, milles on tingimused, millele taotleja peab vastama, kui toetust taotletakse riigiabi ajutise raamistiku alusel.

Kui toetust taotletakse Ukraina ajutise kriisiabi raamistiku alusel, saavad toetust taotleda ettevõtjad, mida Venemaa Föderatsiooni Ukrainasse sissetungi tõttu suurenenud sisendihinnad on negatiivselt enim mõjutanud. VTA määruse alusel toetust taotlevale ettevõtjale see piirang ei laiene. Oluline on märkida, et Ukraina kriisist tingitud riigiabi ajutine reeglistik kehtib kuni 30.06.2024 ja selleks ajaks peab olema taotluse rahuldamise otsus tehtud. Hiljem seda alusena kasutada ei saa. Küll saab pikemalt kasutada toetuse maksmise alusena VTA-d.

Määratakse ka tingimused, kuidas mõõta, kas ettevõtja on Ukraina kriisist mõjutatud. Ettevõtjat loetakse Ukrainas toimuva sõjategevuse tagajärgedest mõjutatuks juhul, kui mõjud on avaldunud aastate 2021 ja 2022 võrdluses. Sõjategevus Ukrainas on tekitanud märkimisväärset majanduslikku ebakindlust, häirinud kaubavoogusid ja tarneahela toimimist ning toonud kaasa erakordselt suure ja ootamatu energia hinnatõusu, eriti maagaasi ja elektri puhul, aga ka paljude muude sisendite puhul. Ettevõtjate kasumit on vähendanud kiirem tooraine- ja energia-, kuid ka muude kulutuste (sh näiteks pakendid) kasv võrdluses müügitulu suurenemisega. Ka majanduskasvu häiriva faktorina ning elanikkonna rahulolematuse (hinnatõus, kaupade ja teenuste kättesaadavus jms) põhjusena tuuakse sageli välja kõrged energiahinnad. Näiteks, toiduainetele kehtestas Venemaa embargo juba 2014. aastal ning Eesti toidutööstuste äri Venemaaga praktiliselt peatus. Seega on eriti asjakohane ja oluline pidada silmas otsust negatiivset mõju ettevõtjatele, mille on põhjustanud sõda Ukrainas, isegi kui nende ettevõtjate otsene seos Venemaa, Valgevene või Ukraina turgudega puudus või oli minimaalne. Ukraina sõjast tingitud mõju tarneahelatele, energiahindadele ja kaubavoogudele on seega peamine aspekt, mis negatiivse mõjuna ettevõtjatele avaldub, kuna otse Ukraina, Venemaa või Valgevene turgudel tegutsenud ettevõtjaid on vähe. Seega, lühidalt on sihtrühm ettevõtja, kelle sisendkulu on oluliselt mõjutatud Venemaa kallaletungist Ukrainale.

Selleks, et defineerida ettevõtja, kes on Ukraina kriisist mõjutatud, peab taotleja kasumimarginaal olema 2022. aastal alanenud võrreldes 2021. aastaga (kasum/tulud). Lisaks peavad taotleja kasutatava kahe põhitooraine ühikuhinnad kokku olema 2022. aasta keskmisena kasvanud vähemalt 50 protsenti võrreldes 2021. aasta keskmise hinnaga, või on tema kasutatava energia ühikuhind kasvanud 2022. aasta keskmisena vähemalt 50 protsenti, võrreldes

2021. aasta keskmise ühikuhinnaga. Kui ettevõtja neile tingimusele vastab, on ta taotlemiseks kõlblik. Nimetatud kriteeriumeid peab taotleja dokumentaalselt tõestama.

Eelnõu punktiga 18 lisatakse tingimus § 10 lõikes 1², mille kohaselt ei anta riigiabi ajutise raamistiku alusel abi ettevõtjatele, kellele kohaldatakse EL kehtestatud sanktsioone vastavalt komisjoni teatise punktidele 52 ja 58.

Eelnõu punktiga 19 viiakse § 10 lõikes 5 vähese tähtsusega abi andmine kooskõlla 1. jaanuaril 2024. a jõustunud Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 2023/2831, mille kohaselt VTA alusel antava riigiabi määra tõsteti 300 000 euroni.

Eelnõu punktiga 20 kehtestatakse § 10 lõikes 5¹ Ukraina riigiabi ajutise raamistiku alusel antava riigiabi piirmäär ettevõtja kohta.

Eelnõu punktiga 21 viiakse § 11 lõike 1 punktis 6 kestvusnõue kooskõlla taaste- ja vastupidavuskava määruse § 2 lõikega 6¹, mille kohaselt tuleb lõppsaajal tagada toetatud investeeringu eesmärgipärane kasutus kuni 31. detsembrini 2026. a.

Eelnõu punktiga 22 muudetakse § 11 lõike 1 punkti 9 sõnastust – taotluse juurde esitatakse kasvuhoonegaaside heite arvutus. Kasvuhoone gaaside heite vähenemine ei pruugi meetme tegevuste korral olla alati saavutatav, kuna toetatakse võrguliitumiste väljaehitamist, mitte tootmiseadmete rajamist.

Eelnõu punktiga 23 § 11 lõike 1 punktis 10 tehtavate muudatuste kohaselt annab toetuse saaja kinnituse „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte täitmise kohta, mitte hinnangu, nagu on kehtivas sõnastuses. Projekti keskkonnamõjud ja -riskid ning pakutud lahendused võimalike riskide minimeerimiseks on hinnatud adekvaatselt kehtib ainult kliimakindluse hindamise kohta, kuna "ei kahjusta oluliselt" hinnangut ei ole vaja enam esitada.

Eelnõu punktiga 24 täiendatakse § 11 lõike 1 punkti 24 sõnastust, et tagada toetuse andmise vastavus üldise grupierandi määruse artikli 6 ergutava mõju nõudele.

Eelnõu punktiga 25 täiendatakse § 11 lõiget 1 punktiga 26 ja lisatakse taotlejale kohustus esitada kinnitus kliimakindluse saavutamise kohta ning kui investeeringu väärtus ületab kümme miljonit eurot, siis lisatakse hinnangut tõendav dokumentatsioon. Selliste taristuinvesteeringute korral on kliimakindluse tagamine kohustuslik – taristuks võivad olla hooned, võrgutaristu, mitmesugused ehitatud süsteemid ja varad. Nimetatud kliimakindluse hindamise teeb taotleja, lähtudes Euroopa Komisjoni teatisest 2021/C 373/01 „Taristu kliimakindluse tagamise tehnilised suunised aastateks 2021–2027“ (ELT C 373, 16.9.2021, lk 1–92)“. Vahendusasutus avalikustab oma veebilehele asjakohased juhendid ja meetodika, lihtsustamaks taotleja dokumentide ette valmistamist ja projekti vastavust § 11 lõike 1 punktis 26 nõutule. Taotluses on kohustuslik esitada kasuhoonegaaside kokku hoitava koguse arvutused, kliimakindluse tagamise hinnangule taotleja eraldi arvutuskäiku esitada ei pea.

Eelnõu punktiga 26 viiakse § 11 lõike 4 punktis 11 kestvusnõue kooskõlla taaste- ja vastupidavuskava määruse § 2 lõikega 6¹, mille kohaselt tuleb lõppsaajal tagada toetatud investeeringu eesmärgipärane kasutus kuni 31. detsembrini 2026. a.

Eelnõu punktiga 27 lisatakse § 12 lõikes 1 tingimus, mille kohaselt ajutise riigiabi raamistiku alusel antavat abi on võimalik taotleda kuni 31. maini 2024.

Eelnõu punktiga 28 täiendatakse paragrahvi 13 lõikega 9. Eelnõu punktiga tuuakse välja, et ajutise riigiabi raamistiku alusel antava abi rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus tehakse hiljemalt 30. juunil 2024.

Eelnõu punktiga 29 viiakse vähese tähtsusega abi andmine kooskõlla 1. jaanuaril 2024. a jõustunud Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 2023/2831.

Eelnõu punktiga 30 täiendatakse § 19 lõikega 1¹ millega antakse vahendusasutusele võimalus suurendada toetust abikõlblikkuse perioodil. Säte näeb ette, et toetust võib suurendada abikõlblikkuse perioodil juhul kui projektile kohalduvad riigiabi ja vähese tähtsusega abi andmise reeglid seda lubavad. Antud juhul tuleb pidada silmas eelkõige üldisest grupierandi määrusest tulenevaid riigiabi reegleid ja selle artiklis 6 kehtestatud ergutava mõju nõuet. Toetuse suurendamine on eelkõige asjakohane projektide puhul, kus kasutatakse VTA-d. Kuigi VTA taotleja võib saada toetust sada protsenti abikõlblikest kuludest, ei tähenda, et tal ei või tekkida vajadus toetuse summa suurendamiseks, tulenevalt asjaolust, et taotlemise hetkel ei pruugi lõplike kulude osas selgust olla.

Eelnõu punktidega 31 ja 33 viiakse kestvusnõue kooskõlla taaste- ja vastupidavuskava määruse § 2 lõikega 6¹, mille kohaselt tuleb lõppsaajal tagada toetatud investeringu eesmärgipärane kasutus kuni 31. detsembrini 2026. a.

Eelnõu punktiga 32 täiendatakse § 21 lõikega 10. Nõue tuleneb taaste- ja vastupidavuskava määruse § 13 lõikest 1, mille kohaselt tuleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktis d nimetatud andmed koguda. Andmed tuleb lõppsaajal, kes on hankija riigihangete seaduse tähenduses, esitada kõikide sõlmitavate hankelepingute kohta, kus kasutatakse alltöövõtjaid. Andmed kogutakse ja säilitatakse riigihangete registris. Ärisaladuse kaitse tagatakse taaste- ja vastupidavuskava määruse § 13 lõike 2 alusel, mille kohaselt taastekava rakendamise seotud asutused võivad töödelda ja vahetada teavet ning dokumente taotlejate ja toetuse saajate kohta ning muud toetuse andmise menetluse käigus saadud teavet ja dokumente määruuses ning toetuse andmise tingimustes nimetatud ülesannete täitmiseks ning lõike 3 alusel, mille kohaselt taastekava rakendamise seotud asutuste ametnikel, töötajatel ja ülesannete täitmise kaasatud isikutel on keelatud nii teenistus- või töösuhte ajal kui ka pärast seda avaldada ülesannete täitmise tõttu teatavaks saanud riigi- ja ärisaladust, salastatud välisteavet, teiste inimeste perekonna- ja eraellu puutuvaid andmeid ning muud asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teavet.

Eelnõu punktidega 34, 35 ja 36 luuakse võimalus vahendusasutusel toetuse maksmiseks otse võrguettevõtjale või ehitustööde teostajale. Punktiga 34 muudetakse § 23 lõike 1 sõnastust ja punktiga 35 lisatakse § 23 lõige 1¹, millega nähakse ette võimalus makse tegemiseks vahendusasutuse poolt otse võrguettevõtjale või ehitustööde teostajale tingimusel, et lõppsaaja on omafinantseeringu osas arve tasunud. Selleks peab lõppsaaja maksetaotluses vastava soovi selgelt vahendusasutusele avaldama. Vahendusasutuse õigus teha makse otse arve väljastajale ei tähenda lõppsaaja kohustuste üleminekut vahendusasutusele ega seda, et lõppsaaja on toetuse väljamaksmisnõude loovutanud arve väljastajale. Kulu maksmise nõue loetakse lõppsaaja või partneri poolt täidetuks, kui vahendusasutus on makse teinud. Võrguettevõtjale tehakse väljamakse otse juhul, kui liitumispunkti ehitustööd tellib liitumislepingu alusel võrguettevõtte. Punktiga 36 lisatakse § 23 lõikes 3 punkti 6 võimalus esitada omafinantseeringu tasumist tõendav dokument § 23 lõikes 1¹ toodud juhtudel.

Eelnõu punktiga 37 viiakse § 25 lõikes 4 sätestatud kestvusnõude kuupäev kooskõlla taaste- ja vastupidavuskava määruse § 2 lõikega 6¹.

Eelnõu punktiga 38 lisatakse määrusesse 8. peatükk, milles sätestatakse määruse rakendamine. Määrust kohaldatakse taotluste osas, mis esitatakse pärast 2024. aasta 1. jaanuarit. Tagasiulatuv mõju on põhjendatud, kuna see toob kehtiva õiguse normidega võrreldes kaasa isiku õiguste laienemise ja kohustuste vähenemise. Määruses tehtavad muudatused lihtsustavad taotlemist, leevendavad toetuse andmise tingimusi (nt vähendatakse investeringu eesmärgipärase kasutuse nõuet ajaliselt lühemaks) ja võimaldavad seega toetust taotleda rohkematel taotlejatel.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni määrustega (EL) nr 651/2014¹, nr 2023/2831, Euroopa Liidu Nõukogu 21. oktoobri 2021. a rakendusotsusega nr 2021/0319² Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta ning Euroopa Komisjoni 17. märtsi 2023. aasta teatis „Riigiabimeetmete ajutine kriisiraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“ (ELT C 101, 17.03.2023, lk 3-46).

4. Määruse mõjud

Määruse muutmisega ei kaasne negatiivset mõju. Muudatuste eesmärk on sõnastada tööstusalade mõiste selgemini ja võimaldada toetust taotleda rohkematel taotlejatel.

Määruse positiivne oodatav mõju on taastuvelektri tootmise ja tarbimise suurenemine.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid ega eeldata sellest tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele, kes kooskõlastasid eelnõu märkustega. Kooskõlastustabel on lisatud käesolevale seletuskirjale.

Lisa. Kooskõlastustabel

---

¹ Euroopa Komisjoni määrus ([EL](#)) nr 651/2014, 17. juuni 2014, EL-i aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (EMP-s kohaldatav tekst).

² Nõukogu rakendusotsus nr [2021/0319](#), millega kiidetakse heaks Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang.